

NURİ DEMİR AĞ KİMDİR????

Türkiye Cumhuriyeti demiryolları inşaatının ilk müteahhitlerinden ve cumhuriyet devrinin ilk sayılı milyonerlerinden, kardeşi Abdurrahman Naci Demirağ ile birlikte servetlerini Türkiye'nin sanayi kalkınmasında büyük işlere yatırmış ve iş hayatının yanında geniş ölçüde hayırsever insan olarak tanınmış bir kişi.

NURİ DEMİRAĞ KİMDİR??

1886 yılında Sivas'ın Divriği kasabasında doğdu. Bu kasabanın eşrafından Mühürdarzade Ömer Bey'in oğludur, annesinin adı Ayşe Hanımdır. Babasını henüz üç yaşında iken kaybetmiş, annesinin himaye ve teşvik kanadında otodidakt olarak yetişmiştir. Rüştüye tahsilini memleketinde yapmış ve aynı rüştüye muallim tayin edilmiş, Ziraat Bankasının açtığı bir müsabaka imtihanını kazanarak, bu bankanın önce Kangal, sonra Koçkiri şubelerinde çalışmıştır. Maliye Bakanlığının açtığı bir imtihanı da kazanarak, bankacılıktan maliye hizmetine geçmiş, İstanbul'a gelerek Maliye'nin her kademesinde seçkin bir memur olarak çalışmış ve 1918-1919 arasında 32-33 yaşlarında iken Maliye Müfettişi olmuştur. Divriği ile alakasını kesmeyerek, İstanbul'da Beşiktaş'a yerleşmiştir.

NURİ DEMİR AĞ KİMDİR??

☞ Kendi kaydına göre 56 altın (252 kağıt lira) birikmiş parası ile sigara kağıtçılığına başlamış ve "Türk Zaferi" adını verdiği bir sigara kağıdı çıkarmıştır. O acı ve karanlık günlerde " Türk Zaferi Sigara Kağıdı" fevkalade rağbet görmüş, o zamanki soyadı ile Mühürdarzade Nuri Bey'e hayli para kazandırmış, 252 lirası üç sene içinde 84 000 lira olmuştur. Daha sonra, Cumhuriyet hükümeti'nin Türkiye Demiryolları ve şoseleri ile başladığı büyük imar işini benimseyerek, devlete en uygun tekliflerle müteahhitlik hayatına atılmıştır.

NURİ DEMİRAĞ KİMDİR??

❧ "İlk Türk Demiryolu Müteahhidi, ilk kazmayı vurduğu yerden itibaren azminin ve imanın bütün kuvvetiyle ilerlemeye ve bütün geçtiği yerleri, demir ağlarla örmeye başladı." Fakat Nuri Bey'in muvaffakiyeti, Samsun'dan Erzurum'a kadar geçtiği yerleri demir ağlarla örmekten ibaret kalmadı. O büyük iddiasının tahakkukuna çalıştı. Samsun'dan başlayan ilk tahakkukuna müteakip (Fevzipaşa-Diyarbakır) (Afyon-Antalya) (Sivas-Erzurum) (Irmak-Filyos) hatlarında 1012 kilometrelik demiryolu yaparken, diğer büyük inşaat işlerine de atıldı. Bursa'da Sümerbank'in Merinos, Karabük'te Demir ve Çelik, İzmit'te Selüloz, Sivas'ta Çimento fabrikalarıyla, İstanbul'da Hal binasını ve Eceabad - Hava soşesini de yaptı. Şunu da ilave etmek lazımdır ki Nuri Bey, bütün bu büyük eserlerinin önünde ve muhitlerinde, hayrat çeşmeler yapmayı unutmamıştı, nitekim bu çeşmelerin adeti kırk sekizi aşmıştır"

NURİ DEMİRAĞ

KİMDİR??

- ☞ Nuri Demirağ, 1936 yılında havacılık sanayiinin ilk temellerini atmaya başladı. İlk iş olarak 10 yıllık devreyi kapsayan bir plan - program hazırlattı. Bu program gereği, Besiktaş Barbaros Hayrettin İskelesinin yanında Tayyare Etüd Atölyesini kurdu. Bu tayyare atölyesi kısa bir sürede dev bir fabrika haline geldi. Yeşilköy'de Elmas Paşa çiftliğini tayyare meydanı yapmak için satın aldı. 1000 X 1300 metre boyutlarında düz bir tayyare alanı yaptırdı. Bunun bir örneği de o sıralar Avrupa'nın en modern havaalanı olan Amsterdam'da vardı. 1937-1938 yılı içinde Türk Hava Kurumu 10 okul uçağı ve 65 planör siparişinde bulundu. İstanbul fabrikalarında yapılan ilk yerli Türk uçağı, 1941 yılı ağustosunda Nuri Bey'in doğduğu yer olan Divriği'ye uçarak gidip gelmişti. Halkı da heyecanlandıran bu tür gösterilerin yararlı olduğunu düşünen Nuri Bey, Eylül ayında 12 uçaklık bir filoyu, Bursa, Kütahya, Eskişehir, Ankara, Konya, Adana, Elazığ ve Malatya rotasında uçurarak halka kendi tayyarelerimizle göklerimizi kendimizin koruyabileceğini göstermek ve onlara inanç vermek istemiştir. Nu.D.38 tipi yolcu uçağı, tamamen Türk mühendis ve işçilerinin ortaya çıkardıkları Türk tipi bir uçaktır. 6 kişilik yolcu uçağının çift pilot kumandası bulunmaktadır. Saatte 325 kilometre hız yapabilmekte ve 1000 KM uçabilmektedir. Türk Hava Kurumu, Nuri Demirağ'ın fabrikalarına sipariş vermiş olduğu bu uçakları almaktan vazgeçmiştir.

NURİ DEMİRAĞ

KİMDİR??

☞ "Nuri Demirağ, Cumhuriyet Tarihinde üçüncü kez çok partili hayata geçişte (1945) ilk muhalefet partisi olan Milli Kalkınma Partisi'nin kurucuları arasında yer aldı ve genel başkanlığını üstlendi"(4) Partinin resmi muamelesi 26/8/1945'te ikmal edilmiş olmakla birlikte, Nuri Demirağ 'ARTIK YETER' sloganı ile 6/7/1945'te ortaya atılmış ve bir siyasi parti kurma teşebbüsüne fiilen o tarihte geçilmiştir. "Böylece Nuri Demirağ sadece memleketin iktisadi kalkınmasında değil, siyasi hayatta tek partili rejimi yıkım işinde de öncü ve liderdir (5)" 1946 seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisi ile Demokrat Parti'nin çetin seçim mücadelesinde Nuri Demirağ'ın Partisi seçimde kazanamadı ve Milli Kalkınma Partisi günden güne eriyerek siyasi sahadan tamamen silindi ; fakat 1954 seçimlerinde Nuri Demirağ Demokrat Parti'den Sivas'ta müstakil aday gösterildi ve Nuri Demirağ bu suretle Sivas Mensubu olarak Büyük Millet Meclisine girdi. Meclisteki hayatı uzun sürmedi, 13 kasım 1957'de vefat etti (1) ve İstanbul'da Zincirlikuyu Mezarlığında defnedildi. Mesude Demirağ'la evli bulunan Nuri Demirağ'ın Galip ve Kayı Alp adlı iki oğlu, Mefkure, Şukufe, Süveyda, Suheyra, Gülbahar ve Turan Melek adlarında kızları bulunmaktaydı.